

Projekty, které mění životy

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

www.esfcr.cz

Na úvod

Díky členství v Evropské unii může Česko čerpat peníze z evropských fondů. Jedním z nejstarších z nich je Evropský sociální fond, jehož cílem je pomoci lidem uplatnit se na trhu práce, poskytovat vzdělávání, podporovat sociální začleňování a rozvíjet veřejné služby. Peníze z tohoto fondu se rozdělují pomocí operačních programů. Ministerstvo práce a sociálních věcí dostalo v letech 2014 až 2020 na starost Operační program Zaměstnanost, na který navazuje Operační program Zaměstnanost plus pro období 2021 až 2027.

Projekty z Operačního programu Zaměstnanost pomáhaly lidem v různě složitých životních situacích. Prostřednictvím rekvalifikací nebo kurzů pomáhaly při hledání práce, lidem bez domova nebo v bytové nouzi poskytovaly podporu a sociální bydlení. Realizátoři projektů také zakládali sociální podniky s pracovními příležitostmi pro lidi s hendikepem nebo v rámci sociálních inovací hledali nová a efektivnější řešení sociálních problémů. Rodičům malých dětí projekty pomáhaly skloubit rodinný a pracovní život díky financování dětských skupin a mikrojeslí. Řada projektů se zaměřila i na zefektivnění veřejné správy a další oblasti. V této publikaci Vám představujeme příklady některých těchto projektů a toho, jak lidem pomohly změnit život...

Obsah

1	Levandulovna	5
2	Když obec pečuje o své děti	7
3	Tichá linka	9
4	Silně návykové Naše Café	11
5	Šance na dobrý start	13
6	I pečující osoby potřebují podporu	15
7	Týmová spolupráce nás baví	17
8	Chytrý krajský úřad	19
9	Bydlení především	21
10	Nejsme na odpis	23
11	Prevence je základ	25
12	Složky IZS zachraňují životy	27

1

Levandulovna

Jak je možné pěstovat levanduli a zároveň pomoci znevýhodněným na trhu práce? Přidejte nápad, dobré srdce, podporu z evropských fondů a je to!

V severním podhůří Jizerských hor, v Raspenavě, založila Adéla Heindorferová environmentální sociální podnik plný vůně levandule. Teplé a mírné klima spolu s vhodnou půdou zde vytváří příhodné podmínky pro pěstování této byliny. Na počátku stál nápad, vhodný pozemek a chuť zkusit něco nového. V rámci projektu společnost Levandulovna vysadila na 2 500 rostlinek levandule. S rostlinkami je práce nejen přímo na poli, ale i v následném procesu výroby. Bylinky se suší, macerují, destilují nebo jsou součástí textilních doplňků, které se vyrábějí v dílně. Výsledkem jsou kosmetické nebo potravinové výrobky či dekorativní výrobky pro ty, kteří mají rádi vůni a barvu levandule. Společnost Levandulovna mohla díky projektu nabídnout zaměstnání 3 osobám znevýhodněným na trhu práce, mezi které patří matky s dětmi do 10 let. Ty velmi oceňují flexibilní pracovní dobu, díky které se mohou více věnovat rodině. Doplňkovým pěstováním dalších květin na pozemcích a zachováváním travnatých pásů

mezi levandulemi je navíc podporována i druhová rozmanitost a zadržuje se voda v krajině.

V rámci projektu z Operačního programu Zaměstnanost mohla vzniknout pracovní místa pro znevýhodněné osoby v lokalitě, která svou odlehlostí není příliš atraktivní pro běžné tržní podnikání.

„Maminky s dětmi zde pracují na zkrácený úvazek. Mají více času na rodinu a jejich den tak nemusí být jen úprkem mezi prací a domovem.“

Adéla Heindorferová, koordinátorka projektu, Raspenava

Název projektu: Levandulovna
Číslo projektu: CZ.03.2.60/0.0/0.0/17_129/0014003
Realizátor: Levandulovna s.r.o.
Realizace projektu: 1. 9. 2019 – 30. 8. 2021
www.levandulovna.cz

Když obec pečuje o své děti

V dnešní době je pro rodiče malých dětí mnohdy obtížné umístit dítě do mateřské školy. V odlehlejších místech je s tím navíc spojené dojíždění. Možnost, jak se postarat o „své“ děti, vyřešila obec Lhota zřízením obecní dětské skupiny.

V obci Lhota ve Středočeském kraji nikdy nebyla školka. Rodiče řešili situaci umísťováním svých dětí do okolních školek, což se ne vždy podařilo. Zastupitelstvo obce se proto rozhodlo zřídit obecní dětskou skupinu pro děti od 2 do 6 let. Projekt zahrnoval přestavbu nevyužívaných obecních prostor, zajištění pečujících osob a dovoz obědů. Ukázalo se, že dětská skupina rodičům významně šetří čas, matkám umožňuje dřívější návrat do práce a děti si mohou najít kamarády v místě bydliště. Provoz dětské skupiny probíhá denně od 7:00 do 15:30, a to včetně prázdnin, záleží vždy na požadavku rodičů. Aktivní zastupitelstvo obce Lhota má i další plány. Usiluje o to, aby se dětem v dětské skupině více líbilo, a proto plánuje v budoucnu vybudovat venkovní dětské hřiště.

Dětská skupina v obci Lhota byla zřízena v roce 2019 z prostředků Operačního programu Zaměstnanost. Byla jednou z více než tisícovky podpořených dětských skupin v Česku s celkovou kapacitou téměř 15 tisíc míst. Dětské

skupiny tak pomohly od doby svého vzniku více než 65 tisíc rodičům.

„Děti při procházkách venku tráví čas v místě, které znají. Potkávají se zde s místními a cítí se ve skupině dobře hned od začátku.“

Jitka, chůva v dětské skupině, Lhota

Název projektu: Dětská skupina pro obec Lhota
 Číslo projektu: CZ.03.1.51/0.0/0.0/19_111/0014182
 Realizátor: Obec Lhota
 Realizace projektu: 1. 7. 2019 – 30. 6. 2022
www.lhotanadlabem.cz/index.php/detska-skupina

3

Poslední klient bude přijat k odbavení 15 minut před koncem pracovní doby.
Děkujeme za pochopení.

Tichá linka

Pro neslyšícího člověka může být každá návštěva úřadu spojená s velkým stresem. Nemusí si být jistý, zda úředníkům porozumí a zvládne tak vyřídit vše potřebné. Díky aplikaci Tichá linka se problém vyřešil.

Člověk bez sluchového hendikepu si to těžko dovede představit. Na jedné straně je neslyšící nebo nedoslýchavý, který potřebuje vyřizovat záležitosti na úřadě jako běžný občan, a na druhé straně je úředník, který neovládá český znakový jazyk. V Česku je velký nedostatek tlumočnicků pro neslyšící, kteří by je mohli doprovázet na úřady. Čekací doba na ně může být i několik měsíců. Aplikace Tichá linka tento problém odbourala. Je nainstalovaná na úředním tabletu a přes zaškoleného úředníka se neslyšící spojí online přímo s tlumočnickem nebo přepisovatelem, který přetlumčí rozhovor do znakového jazyka, případně ho přepíše do češtiny. Ke vzájemné domluvě na přepážce dojde proto téměř okamžitě. Jaký úřad službu nabízí, se pozná podle vylepené samolepky na budově. „Dříve jsme měli velký problém s předáním informací takto zdravotně znevýhodněným občanům. Tichá linka nás nadchla. Je to velice přínosné nejen pro klienty, ale i pro nás úředníky,“ uvedla pracovnice městského úřadu Litoměřice, která Tichou linku v případě potřeby využívá.

Projekt podpořený z Operačního programu Zaměstnanost výrazně zlepšil vzájemnou komunikaci a je dalším krokem k bezbariérovosti veřejných služeb pro všechny občany.

„Díky Tiché lince mám garantováno, že se spojím s online tlumočnickem. Jsem moc spokojený.“

Michal, neslyšící, Litoměřice

Název projektu: Bezbariérová komunikace pro neslyšící
Číslo projektu: CZ.03.2.63/0.0/0.0/17_071/0007596
Realizátor: Tichý svět, o.p.s.
Realizace projektu: 1. 3. 2018 – 29. 2. 2020
www.tichysvet.cz/projekty/bezbarierova-komunikace-pro-neslyscici

4

Silně návykové Naše Café

Lidé, kteří prošli závislostmi, mají při návratu do běžného života obvykle problémy se získáním a udržením zaměstnání. Sociální podnik „Naše Café“ právě osoby po léčbě závislostí zaměstnává a s návratem k běžnému způsobu života jim pomáhá.

Dolní náměstí v Olomouci je obsypané restauracemi, bary a kavárnami tak, jak to u náměstí bývá. V historickém centru města, naproti Mariánskému sloupu, je od roku 2013 otevřená kavárna Naše Café nesoucí přízvisko – silně návyková kavárna. Z pestré nabídky káv různých klasických i alternativních typů a procesů výroby, doplněné kávovými specialitami, čaji, dorty a zákusky si vybere opravdu každý. Návštěvníci se sem rádi vrací, aby si příště dali zase to „své“ nebo ochutnali něco nového. Kavárna je sociálním podnikem, který vrací zisky zpět do provozu a zaměstnává minimálně 30 % zaměstnanců z řad znevýhodněných osob na trhu práce. Zaměřuje se především na lidi se závislostí nebo po léčbě ze závislosti.

Provoz kavárny i výroby jejího sortimentu byl prvotně podpořen z evropských peněz. Následně se stal ziskovým a nezávislým na dotaci. Zaměstnáním v kavárně Naše Café dosud prošlo více než 40 lidí se závislostí a téměř 70 % z nich se již nevrátilo k návykovým

látkám. V roce 2019 kavárna rozšířila svou kapacitu o 28 míst na letní zahrádce a v zimních měsících o 14 míst na zimní zahrádce. Kavárna tak může obsloužit více zákazníků a díky Operačnímu programu Zaměstnanost mohla vzniknout další 3 pracovní místa pro znevýhodněné.

„Vybudovali jsme kavárnu, která je užitečná samotným provozem – pomáhá lidem, kteří se díky práci v ní mohou vrátit do normálního života.“

Petr Šeda, koordinátor projektu, Olomouc

Název projektu: Naše Café – rozšíření kavárny
Číslo projektu: CZ.03.2.60/0.0/0.0/17_129/0011726
Realizátor: Sociální družstvo Stabilita Olomouc
Realizace projektu: 1. 6. 2019 – 31. 10. 2021
www.nasecafe.cz

5

Šance na dobrý start

Začátek pracovní kariéry klade na mladé lidi většinou mnoho nároků. Zejména ti znevýhodnění potřebují praktické zkušenosti, dostatečné sebevědomí, cílevědomost či pracovní návyky, aby se jim zvýšila šance na pracovní uplatnění.

Obecně prospěšná společnost M'am'aloqa z Českého Brodu se zaměřuje na pomoc mladým lidem. Proto také podala žádost o dotaci na projekt pro mladé do 30 let, kteří z různých důvodů nemají dokončené středoškolské vzdělání, a uspěla. Díky tomu celkem 11 mladých lidí vyrazilo v rámci 2 turnusů na tříměsíční stáži pracovat na Maltu u partnerského dodavatele Care Malta. Tato organizace je největším poskytovatelem pobytových služeb pro seniory na ostrově a provozuje domy pro celkem 1 300 seniorů. Chlapci a dívky z Česka vypomáhali v domovech pro seniory jako zahradníci, údržbáři, recepční, pokojová služba nebo jako pomocníci při drobných stavebních úpravách. Byli rozděleni tak, aby se na pracovišti nestýkali a byli tak nuceni komunikovat v cizím jazyce a v týmu, což se dařilo. Sami se ale na takovou výzvu museli aktivně připravit – absolvovali celkem 150 hodin intenzivních kurzů. Zlepšovali si angličtinu, věnovali se kulturně sociálním reáliím a finanční gramotnosti, absolvovali kurz pracovní právního minima. Do stáží uskutečněných v roce 2020 a 2021 zasáhla epidemie

onemocnění COVID-19, ale i přes obtíže s tím spojené vnímali účastníci své stáže pozitivně.

Díky Operačnímu programu Zaměstnanost bude mít část znevýhodněných mladých lidí lepší pozici na startu své pracovní kariéry. Pro většinu z nich se jednalo o první dlouhodobý pobyt v zahraničí, a tato zkušenost jim v budoucnu určitě pomůže.

„Stáž mi hodně pomohla v celkovém vnímání života. Jsem daleko sebevědomější a budoucnosti se už nebojím.“

Alena, účastnice projektu, Český Brod

Název projektu: Zahraniční stáže pro mladé – Malta
Číslo projektu: CZ.03.3.X/0.0/0.0/16_059/0011129
Realizátor: M'am'aloqa o.p.s.
Realizace projektu: 1. 9. 2019 – 31. 12. 2021
www.mamaloca.cz/zahranicni-staze

6

I pečující osoby potřebují podporu

Pečující osobou se člověk stává vlastním rozhodnutím a vede ho k tomu zpravidla touha pomoci a umožnit setrvání blízkého člověka v domácím prostředí. Všechny praktické záležitosti spojené s péčí o jinou osobu bývají nové, a rady odborníků tak mívají cenu zlata.

V některých venkovských oblastech s omezeným dopravním spojením bývá malá dostupnost sociálních služeb, což je i případ menších obcí v podhůří Beskyd. Lidé ze Slezské diakonie v Pobeskydích začali pomáhat pečujícím osobám, které s péčí začínají. Poskytli jim rady, jak si uspořádat domácnost, na jaké pomůcky mají nárok, kde o ně lze požádat a jak pečovat za pomoci sociální služby. Rozhodli se uvést v život půjčovnu polohovacích postelí a právě tuto službu využila v počátku své péče o maminku i paní Růžena. „Z projektu jsme zakoupili celkem pět polohovacích postelí a také automobil, kterým postele k potřebným dopravíme,“ řekla koordinátorka projektu Magda Walach. Pečující také obtížně hledají náhradníka, který by je v péči zastoupil, pokud si potřebují zařídit své věci, a i s tím jim Slezská diakonie může pomoci. Projekt byl také zaměřen na workshopy o péči a věnoval se i tématům rehabilitačního cvičení s pečujícími. Vznikly svépomocné skupiny, ve kterých zúčastnění sdílí břemeno péče o své blízké. V rámci projektu vznikla také divadelní inscenace

Slepá mapa, ve které se 3 studentky JAMU v Brně věnovaly detabuizaci tématu poruch paměti.

Díky Operačnímu programu Zaměstnanost a projektu „Podpora pečujících v Pobeskydích“ dostali lidé, kteří se starají o své blízké, potřebnou pomocnou ruku pro snadnější život.

„Slezská Diakonie nám pomohla s výpůjčkou polohovací postele, což pro nás bylo zpočátku zásadní.“

Růžena, účastnice projektu, Pobeskydích

Název projektu: Podpora pečujících v Pobeskydích
Číslo projektu: CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0007210
Realizátor: Slezská diakonie
Realizace projektu: 1. 2. 2018 – 31. 1. 2020
www.slezskadiakonie.cz/projekty/podpora-pecujicich-osob-v-pobeskydich

Týmová spolupráce nás baví

Janské Lázně jsou oblíbenou lázeňskou destinací v Krkonoších s dlouhodobou tradicí. O bezproblémový chod zařízení se starají stovky zaměstnanců, mezi které patří zdravotnický, provozní, technický a další personál.

Do lázní si lidé jezdí odpočinout nebo si pomoci rehabilitačních procedur zlepšit svůj zdravotní stav. Lázně zaměstnávají kromě zdravotnického personálu i účetní, personalistky, marketingové pracovníky, údržbáře a jiné profese. Vedoucí pracovníci potřebují umět své podřízené motivovat a správně je vést. Dobré pracovní klima v konečném důsledku ocení sám klient lázní. Projekt státních léčebných lázní byl zaměřen na vzdělávání zaměstnanců a vedení od něj očekávalo nejen osvojení si měkkých dovedností, ale v konečném důsledku i vyšší spokojenost a nižší fluktuaci zaměstnanců. Účastníci se mohli přihlásit na různé typy školení: vedení týmu, řízení projektu, asertivita, zvládnání stresu. V rámci projektu se zaměstnanci naučili, jak rozvíjet vlastní osobnost, jak reagovat na určité situace či jak lépe pracovat se svým týmem. Zároveň se díky projektu potkali lidé z odlišných oddělení. *„Z různých typů školení mi ‚Řízení projektu‘ připadalo nejpřínosnější. Uvědomili jsme si na něm potřebu spolupráce a společně podnítili vznik průřezových pracovních skupin,“* zmínila paní Naděžda, účastnice projektu.

Celkem se do vzdělávacích akcí zapojilo 64 zaměstnanců lázní. Díky Operačnímu programu Zaměstnanost došlo k výraznému zlepšení firemní komunikace a spolupráce mezi personálem.

„Naučili jsme se, jak lépe zvládat úkoly, jak motivovat zaměstnance a spolupracovat v rámci týmu.“

Naděžda, hlavní účetní, Janské Lázně

Název projektu: Státní léčebné lázně Janské Lázně, státní podnik – vzdělávání zaměstnanců
Číslo projektu: CZ.03.1.52/0.0/0.0/16_043/0004540
Realizátor: Státní léčebné lázně Janské Lázně, státní podnik
Realizace projektu: 1. 9. 2017 – 31. 8. 2019
www.janskelazne.com/dotace

8

Chytrý krajský úřad

Naplánovat strategii, zvolit koncepci a vizi dalšího vývoje regionu, i to je úkol krajských úřadů. Úspěšný je v tom i Krajský úřad Moravskosleského kraje.

Jak procesně i administrativně zjednodušit a do určité míry zautomatizovat některé agendy úřadu, to byla hlavní myšlenka projektu Krajského úřadu Moravskosleského kraje. Krajský úřad například ještě před několika lety nedisponoval okamžitě dostupnými objektivními informacemi o stavu nemovitého majetku kraje, který byl svěřen k hospodaření příspěvkovým organizacím. Díky projektu a sdíleným službám s IT vazbou na „Komplexní správu majetku“ má krajský úřad ucelený přehled o jednotlivých nemovitostech. Snadněji se organizuje jejich údržba a také se podařilo výhodněji nakoupit energie a pojištění budov pro celý kraj. Tento přístup pomohl ušetřit významné finanční prostředky. Příkladem dobré praxe je i využití softwarového robota Karla. Jedná se o technologii robotické automatizace procesů, která je zaměřená na rutinní opakující se procesy nebo činnosti. Jednou z agend, ve které robot Karel začal působit, byla administrace „kotlíkových dotací“. Zde například ověřoval údaje poskytnuté žadateli o dotace,

posílal jim e-mailly nebo připravoval a tiskl dopisy.

Úspora času, finančních prostředků, robotizace a efektivita práce, to byly hlavní benefity tohoto a dalších projektů Krajského úřadu Moravskosleského kraje, financovaných z Operačního programu Zaměstnanost.

„Naším dlouhodobým cílem je být vyspělou institucí, která při své činnosti využívá chytrá inovativní řešení a moderní technologie.“

Tomáš Kotyza, ředitel Krajského úřadu
Moravskosleského kraje

Název projektu: Návrh architektury ICT kraje
a pokročilé využívání nástrojů
eGovernmentu

Číslo projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002881

Realizátor: Moravskosleský kraj

Realizace projektu: 1. 2. 2016 – 31. 1. 2018

www.msk.cz/cs/temata/eu/navrh-architektury-ict-kraje-a-pokrocile-vyuzivani-nastroju-egovernmentu-2880

Bydlení především

Lounský region je významnou průmyslovou lokalitou s velkým množstvím pracovních příležitostí i značnou poptávkou po bytech. V celém okrese ale dlouhodobě přetrvává nedostatek sociálního bydlení pro lidi v nouzi.

Nezisková organizace Vavřinec se zaměřila se svým projektem na sociální a stabilní bydlení v lounském okrese. Podnětem ke vzniku projektu byla její zkušenost s nedostatkem bydlení pro vybrané skupiny obyvatel, proto se jim rozhodla pomoci. Do projektu se mohly přihlásit rodiny pečující alespoň o 1 nezletilé dítě. „Naším cílem bylo, aby alespoň 12 rodin bydlelo ve vyhovujícím bytě minimálně 1 rok,“ uvedla Hana Gregorová, koordinátorka projektu. Lidé z Vavřince nezůstali pouze u hledání bydlení, ale klientům navíc pomohli se zaplacením nájemní kauce, se základní orientací na nové adrese nebo s registrací k lékaři. Paní Nataša, jedna z účastnic projektu, se tak nastěhovala se svými 3 dětmi a přítelem do bytu a děti mohly začít pravidelně chodit do školy, kde si našly nové kamarády. „Z našich klientů vnímáme po jejich zapojení do projektu větší klid a jistotu. Nežijí ve strachu, že jim budou odebrány děti z důvodu nevyhovujícího bydlení,“ naznačila další pozitiva Renáta Cinegrová, sociální pracovnice týmu Vavřinec.

Obnovení funkce rodiny, klid na péči o děti, psychická stabilizace a jistota – to vše získaly podpořené rodiny zásluhou Operačního programu Zaměstnanost a projektu Housing first pro rodiny s dětmi v lounském okrese.

„Cítíme se teď s dětmi v pohodě a lépe. Děti jsou spokojené a v místní škole se jim líbí. Předtím jsme bydleli na ubytovně, kde byly štěnice a švábi.“

Nataša, účastnice projektu, Žatec

Název projektu: Housing First pro rodiny s dětmi v lounském okrese
 Číslo projektu: CZ.03.2.X/0.0/0.0/19_108/0015730
 Realizátor: Vavřinec, z. s.
 Realizace projektu: 1. 2. 2020 – 30. 6. 2022
www.vavrinec-zs.cz/housing-first-pro-rodiny-s-detmi-v-lounskem-okrese/

10

Nejsme na odpis

Skupina lidí ve věku nad 50 let se často potýká s velkými problémy při hledání nového zaměstnání. Neprávem o ně zaměstnavatelé nejeví zájem, přitom starší lidé mohou na pracovním trhu nabídnout celoživotní zkušenosti a větší časovou flexibilitu.

Projekt Úřadu práce, který podpořil společensky účelná pracovní místa pro dlouhodobě nezaměstnané po dobu 1 roku, se ukázal jako velmi efektivní. Účastníci projektu, paní Romanu, „propojil“ s majitelem útulného stylového obchůdku se zdravou výživou v centru Hradce Králové. Projekt „Aktivní v padesáti v Královéhradeckém kraji“ poskytl lidem po padesátce mimořádnou příležitost, jak si najít práci. Byl zaměřen na vzdělávání, rekvalifikace a nabídl také odborné poradenství nebo konzultace lidem v této věkové kategorii. Motivoval také potenciální zaměstnavatele, kteří dostali po dobu jednoho roku příspěvek na mzdu člověka zapojeného do projektu. Zaměstnáním padesátníka tak prakticky mohli jen získat. „Na trhu práce je tato věková skupina stále znevýhodněna a náš projekt zde pomáhá. V rámci něj si tyto lidé mohou kvalifikaci doplnit, což jim usnadní získání práce,“ uvedla manažerka projektu Kateřina Šlechtová z krajské pobočky Úřadu práce ČR v Hradci Králové.

Díky Operačnímu programu Zaměstnanost a projektu Úřadu práce ČR se podařilo propojit ty, kteří obtížně hledali práci s druhou stranou – zaměstnavateli. Ti si díky příspěvku na mzdu mohli snížit náklady a najít loajálního zaměstnance.

„Nikdy bych nevěřila, kolik námahy dá najít si po padesátce práci. Na úřadu práce jsem byla skoro 2 roky.“

Romana, účastnice projektu, Hradec Králové

Název projektu: Aktivní v padesáti
v Královéhradeckém kraji
Číslo projektu: CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_010/0000019
Realizátor: Úřad práce ČR
Realizace projektu: 1. 3. 2016 – 30. 4. 2023
www.uradprace.cz/aktivni-v-pedesati-v-kralovehradeckem-kraji

Prevence je základ

V Česku nebylo donedávna organizováno zavádění programů časného zachytu vážných onemocnění. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR se ve svém projektu zaměřil na to, aby se tento stav změnil.

V současnosti jsou v Česku dlouhodobě dostupné 4 screeningové programy: screening karcinomu prsu, screening kolorektálního karcinomu, screening karcinomu děložního hrdla a novorozenecký laboratorní screening. To, že je pro společnost výhodné uvažovat o prevenci dalších nemocí, dokázal projekt vedený pod taktovkou Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR. Jeho Národní screeningové centrum postupně realizovalo 11 různých pilotních projektů časného zachytu vybraných onemocnění. Podařilo se vytvořit metodiku a nastavit vzdělávání pro odborníky, kteří se problematice budou věnovat. Tým Národního screeningového centra se také podílel na vzniku populačních pilotních programů screeningu onemocnění SMA (spinální svalové atrofie) a SCID (těžké kombinované imunodeficiencie) u novorozenců a také časného zachytu karcinomu plic. Oba tyto programy jsou od začátku roku 2022 nově dostupné pro všechny osoby z celé republiky. V rámci tohoto projektu se navíc v dubnu 2020,

při první vlně epidemie nemoci COVID-19, uskutečnila rozsáhlá studie kolektivní imunity.

Díky projektu financovaného z Operačního programu Zaměstnanost, je v Česku do budoucna naděje na změnu systému časného zachytu dalších druhů onemocnění.

„Podchytit nemoc v samém zárodku je pro všechny strany výhodnější než se později vypořádávat s jejími těžkými následky.“

Karel Hejduk, manažer projektu, Praha

Název projektu: Národní koordinační centrum programů časného zachytu onemocnění I
 Číslo projektu: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0006904
 Realizátor: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
 Realizace projektu: 1. 2. 2017 – 31. 12. 2022
www.uzis.cz/index.php?pg=o-nas--projekty&prid=10

Složky IZS zachraňují životy

Hlavním posláním integrovaného záchranného systému (IZS) je zachraňovat lidské životy. Záchranáři, policisté a hasiči vyráží každý den do práce, aby pomáhali druhým. Aby svoji činnost vykonávali co nejlépe, byli si v kritické chvíli jistí a mohli správně zasáhnout, musí být dobře proškoleni.

Ročně vyjíždí jihomoravští záchranáři průměrně k 800 případům, kdy je třeba pacienta resuscitovat. V takových situacích jde skutečně o každou minutu. Díky včasnému zahájení resuscitace a použití defibrilátoru ještě před příjezdem záchranářů je pravděpodobnost obnovení srdečního oběhu až o 75 % vyšší. Pro záchranu života je důležité, aby měl zasahující tzv. first responder správné postupy dobře zažité a procvičené. Proto jsou v Jihomoravském kraji policisté i hasiči opakovaně školeni. „Defibrilátor je schopen analyzovat srdeční aktivitu postiženého, v případě potřeby podat výboj a navrátit tak srdci pravidelný rytmus. Při resuscitaci se nepoužívá pouze tento přístroj, je potřeba provádět také kvalitní srdeční masáž. Proto je důležité, aby resuscitaci prováděla proškolená osoba,“ vysvětlila lékařka Barbora Truksová Zuchová. First respondeři absolvovali lekce, kdy si mohli procvičit práci s externím defibrilátorem. Součástí školení bylo také stlačování hrudníku na figuríně, trénování ventilace a řada dalších potřebných úkonů.

Větší míra odborných znalostí a cenné zkušenosti, které povedou k záchraně lidských životů, to byl hlavní přínos projektu financovaného z Operačního programu Zaměstnanost.

„Jihomoravská záchranná služba drží systém tzv. first respondera. Jedná se o členy složek IZS, policisty a hasiče, kteří nám pomáhají při provádění resuscitace u pacientů, bezprostředně ohrožených na životě.“

Barbora Truksová Zuchová,
lékařka a odborná garantka projektu, Brno

Název projektu: Složky IZS zachraňují životy s AED
Číslo projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002954
Realizátor: Zdravotnická záchranná služba
Jihomoravského kraje
Realizace projektu: 1. 1. 2017 – 31. 12. 2018
www.zzsjmck.cz/projekty

Tato publikace je spolufinancována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Foto: archiv MPSV, Krajský úřad Moravskoslezského kraje (str. 18), Vavřinec, z.s. (str. 20)

Další příběhy a informace najdete na **www.esfcr.cz**.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčnickém právu 1

128 01 Praha 2

www.mpsv.cz

© MPSV

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí v roce 2022

Vydání 1.

ISBN: 978-80-7421-260-4